

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ

ОПИС КУРСУ

Зараз в умовах інтеграції та глобалізації України у світовий економічний простір значне зростає роль та значення бухгалтерського обліку, який є засобом та функцією управління будь-яким господарчим суб'єктом. Управління підприємством вимагає систематичної інформації про господарські процеси, їх характер та обсяг, про наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, їх використання, про фінансові результати його діяльності. Сьогодні перед бухгалтерським обліком стоять нові вимоги, які пов'язані з поступовим переходом України до міжнародних стандартів ведення обліку та складання звітності. Тому вивчення курсу «Бухгалтерський облік та звітність» у сучасних умовах набуває особливого значення. Дисципліна «Бухгалтерський облік та звітність» спрямована на отримання теоретичних знань щодо організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; оцінки, визнання і відображення окремих об'єктів обліку (засобів підприємства, джерел їх формування та господарських процесів) у фінансовій звітності підприємств. Практична складова курсу дозволяє сформувати у здобувачів освіти навички відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій, що відбуваються на підприємстві; заповнення первинних документів і облікових реєстрів та складання форм звітності; опрацювання і використання показників бухгалтерського обліку і фінансової звітності в процесі управління підприємством. Дисципліна «Бухгалтерський облік та звітність» є обов'язковою для студентів освітньо-професійних програм «Бізнес-аналітика» та «Вартісне управління бізнесом», але компетенції, які вона формує, можуть бути корисними і фахівцям інших спеціальностей, які прагнуть підвищити компетентності щодо опрацювання і використання фінансової інформації з метою виявлення резервів та обґрунтування управлінських рішень у майбутній діяльності підприємства.

Освітній рівень

Бакалавр

Кількість кредитів

6,0 / 5,0

Назва кафедри, яка пропонує дисципліну

Цифрових технологій та проектно-аналітичних рішень

АНДРУЩЕНКО Олена

Elena.Andrushchenko@mipolytech.education

експерт з бухгалтерського обліку та звітності, бюджетування, фінансового планування

ГУДИМА Аліна

alina.gudyma@mipolytech.education

старший викладач кафедри цифрових технологій та проектно-аналітичних рішень

ВИМОГИ

- базові знання особливостей економічних явищ, сутності основних господарських процесів та економічного категорійного апарату;
- базові знання математичного апарату щодо вирішення економічних завдань;
- базові володіння інструментами Microsoft Excel (створення таблиць, форматування, робота з формулами);
- наявність корпоративного облікового запису @mipolytech.education, Microsoft Teams, Word, Excel;
- наявність особистого логіну та пароллю в Moodle.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;
- демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;
- здатність застосовувати методи оцінки вартості бізнесу і управління ефективністю організації;
- використовувати нормативні та правові акти, що регламентують питання ведення бухгалтерського обліку та складання звітності на підприємствах;
- знати та використовувати способи і прийоми відображення інформації про господарську діяльність підприємства в системі обліку;
- демонструвати навички складання та подання фінансової звітності.

ТЕМАТИКА

Поняття про господарський облік, його суть та значення. Вимоги до бухгалтерського обліку, його функції та завдання, принципи та об'єкти. Класифікація активів, капіталу, зобов'язань. Метод бухгалтерського обліку та його основні елементи. Сутність і функції бухгалтерського балансу, його структура і зміст. Суть і призначення рахунків бухгалтерського обліку. План рахунків. Метод подвійного запису, його сутність і значення. Рахунки синтетичного та аналітичного обліку. Узагальнення даних обліку. Документообіг та його організація. Види та порядок проведення інвентаризації та відображення в обліку її результатів. Оцінка господарських засобів: мета, принципи, методи, вимоги. Об'єкти калькулювання. Види калькуляції. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації готової продукції. Облік необоротних активів. Облік запасів. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості. Облік власного капіталу. Облік зобов'язань. Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування. Витрати діяльності підприємства, критерії їх визнання і класифікація. Облік собівартості реалізації продукції (робіт, послуг). Облік за елементами витрат. Облік доходів та фінансових результатів. Облік використання прибутку. Звітність, її сутність, значення та види. Загальні вимоги до фінансової звітності. Склад та елементи фінансової звітності. Порядок складання, підготовка та подання фінансової звітності. Облікова політика на підприємстві. Організація і методологія міжнародних стандартів фінансової звітності. Характеристика програмних продуктів для ведення бухгалтерського обліку та складання звітності в Україні.

ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle – з одного боку, та практичних занять з відпрацювання аналітично-розрахункових навичок – з іншого.

– Відвідування лекційних занять є бажаним, однак не обов'язковим; лекційний матеріал доступний в записі, який зберігається в Microsoft Teams, та викладений в у вигляді презентаційних матеріалів в Moodle.

– Практичні заняття передбачають розв'язання задач різних рівнів складності з особливою увагою на завдання прикладної спрямованості в рамках спеціалізації, в тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; їх відвідування є бажаним.

– Від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи у терміни, встановлені у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання».

– З урахуванням поточної ситуації від учасників освітнього процесу очікується виконання вимог безпеки при сигналі «Повітряна тривога», санкції за залишення заняття або неявку на заняття не застосовуються.

– Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. З викладачем можна зв'язатися через електронну пошту, в чаті або в персональній розмові в MS Teams.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання

Види контр. точок	Тижні																		Всього
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Робота на практичних заняттях			2	2		2	2	2			2		2		2	2	2		20
Виконання індивідуальних завдань								20									20		40
Модульні контрольні роботи									20									20	40
Всього	50									50									100

Зміст та вимоги до контрольних точок

Назва контрольної точки	Опис контрольної точки, порядок її проходження та отримання балів
Робота на практичних заняттях	Максимальна накопичувальна оцінка за роботу на практичних заняттях за кожним змістовним модулем не перевищує 10 балів. На вказаному згідно розділу «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання» практичному занятті пропонуються завдання на обґрунтування методу, алгоритму розв'язання або безпосереднє відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій; заповнення первинних документів і облікових реєстрів та складання форм звітності з обчисленням «вручну» та/або з використанням можливостей MS Excel та аналіз отриманого розв'язку, що при правильному виконанні оцінюється у один бал. Оцінка за роботу на практичному занятті оголошується наприкінці заняття та може бути оскаржена одразу ж. За наявності виконаних завдань на безпосереднє обчислення рекомендоване завантаження у вигляді файлу з розширенням .docx або .pdf (за наявності розробленого розрахункового модуля у MS Excel - у форматах .xls, .xlsx завантажується додатково) у відповідному розділі на платформі Moodle в межах кожного змістовного модуля
Виконання індивідуального завдання	Індивідуальні завдання виконуються самостійно у зручний для студента час в межах терміну подачі роботи, передбачених у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання» та розміщується у відповідному розділі на платформі Moodle. Розв'язання кожного завдання завантажується у вигляді файлу з розширенням .docx або .pdf, або .jpg, або .png, або .txt (за наявності розробленого розрахункового модуля у MS Excel - у форматах .xls, .xlsx, .mw завантажується додатково). Максимальна кількість балів вказана за кожне індивідуальне завдання складає 20 балів та визначається в залежності від обґрунтування та правильності виконаних відповідних обчислень, правильності відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій; заповнення передбачених завданням облікових реєстрів, складання відповідних до завдання форм звітності. Перевірка індивідуального завдання виконується протягом тижня після завершення терміну подачі роботи. За побажанням

	студента при наявності похибок або виконання індивідуального завдання не в повному обсязі допускається допрацювання до передостаннього тижня навчання
Модульні контрольні роботи	МКР виконуються в Moodle під час останнього практичного заняття в модулі за 1 годину 20 хвилин. В разі неявки або неможливості виконання МКР з поважних причин на таке заняття допускається відкриття виконання МКР за погодженням з викладачем в інший час асинхронно. Кількість спроб обмежується 2, однак обмеження по часу виконання МКР залишається. Кожна модульна контрольна робота включає блок тестових завдань та задач з матеріалу модуля (max 20 балів). Тестові завдання являють собою тести множинного вибору з однією вірною відповіддю або встановленням відповідності. Задачі передбачають відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій, виконання відповідних розрахунків. Тести оцінюються за співпадінням з правильною відповіддю. При розв'язанні задач оцінюється правильність відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій, логіка і обґрунтованість розв'язання, правильність арифметичних розрахунків.

Додаткові зауваження:

- студент може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу ([Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)) та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій ([Академічні політики : Polytechnic \(metinvest.university\)](#))
- оцінки, отримані за роботу на практичних заняттях не можуть бути відпрацьовані або покращені, окрім процедури оскарження, оцінки за інші види поточного контролю можуть бути покращені за індивідуальною домовленістю з викладачем;
- викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання або модульну контрольну роботу, якщо вони не були складені вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти.

Форма підсумкового контролю. Порядок визначення підсумкової оцінки

	Варіант вивчення як обов'язкової	Варіант вивчення як вибіркової
Форма підсумкового контролю	Письмовий екзамен за матеріалами курсу	Залік, тобто підсумкова оцінка вставляється як сума оцінок поточного контролю без проведення додаткових контрольних заходів
Умови допуску до підсумкового контролю	Не менше 35 балів; якщо здобувачі освіти в результаті самооцінки академічного прогресу не впевнені, що набравши 35 балів за поточну успішність, складуть іспит на 85 балів і вище, то вони мають підвищити власні результати поточного контролю до прийнятного рівня	Якщо сума оцінок за поточний контроль за семестр становить менше 60 балів, необхідно відпрацювати відповідні види контролю поточної успішності до звершення теоретичного навчання
Порядок визначення підсумкової оцінки	<p>Для варіанту заліку:</p> <ul style="list-style-type: none"> – якщо протягом семестру за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше 60 балів, то під час екзаменаційної сесії йому надається змога отримати/покращити власний результат з усіх видів поточного контролю, крім активності на навчальних заняттях; – в разі, якщо протягом семестру за результатами поточного контролю або в процесі покращення власних результатів здобувач освіти набрав більше 60 балів, йому виставляється фактична сума балів і оцінка «залік», в іншому випадку – «незалік». <p>Для варіанту іспиту:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне поточної успішності з навчальної дисципліни (О) та оцінки, отриманої під час іспиту (І). В разі, якщо оцінка, отримана на іспиті, менше 60 балів, підсумкова оцінка дорівнює оцінці іспиту: $\begin{cases} \text{ПО} = \frac{0 + \text{I}}{2}, & \text{якщо } \text{I} \geq 60 \\ \text{I}, & \text{якщо } \text{I} < 60 \end{cases}$	
Порядок проходження екзамену	Іспит складається в Moodle у визначений розкладом екзаменаційної сесії період; до складу завдань екзамену (100 балів) входять матеріалами курсу 20 тестових завдань множинного вибору з однією вірною відповіддю (по 2 бали), 1 завдання на встановлення відповідності (20 балів) та 2 практичних завдання, які передбачають обґрунтування порядку бухгалтерських розрахунків, виконання розрахунків та відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку (по 20 балів). На складання іспиту надається 1 спроба. Порядок	

оскарження екзаменаційної оцінки визначений у розділі 10 Положення про організацію освітнього процесу ([Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#))

Відповідність між прийнятими в університеті шкалами оцінки наведена в таблиці

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
90-100	A	Студент демонструє видатний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Відмінно	Залік
82-89	B	Студент виявляє вищий за середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні незначні помилки	Добре	
75-81	C	Студент виявляє середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні деякі значущі помилки		
67-74	D	Студент виявляє задовільний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях наявні суттєві помилки	Задовільно	
60-66	E	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни	Незадовільно	Незалік
35-59	FX	Низка запланованих результатів навчання не досягнуті. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом		
0-34	F	Результати навчання відсутні або критично низькі		

ОСОБЛИВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

– В разі, якщо дисципліна є обов'язковою для здобувача освіти, і він засвоїв повністю або частково відповідні програмні результати навчання під час отримання освіти на попередніх або такому ж рівні, то кредити та оцінка з дисципліни може бути перезарахована в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу ([Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)). Консультацію з даного питання можна отримати у викладача, куратора або гаранта освітньої програми, завідувача кафедри, за якою закріплено цю дисципліну;

– В разі, якщо здобувач освіти обрав цю дисципліну як дисципліну вільного вибору, не зважаючи на той факт, чи вивчалася вона раніше, оцінка та кредити з цієї дисципліни не перезараховуються;

– В разі, якщо здобувач освіти хотів би самостійно вивчити певні курси з проблематики бухгалтерського обліку (наприклад, Coursera, Udemy або інших платформ, в т.ч. платформ відкритих курсів вітчизняних та/або закордонних університетів), то 1) доцільно звернутися до списку рекомендованих вебресурсів або проконсультуватися з викладачем на предмет релевантності самосійтно знайденого освітнього ресурсу програмі дисципліни; 2) в разі успішності опанування такого курсу, яке підтверджується сертифікатом або іншим способом, такому здобувачу у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного контролю;

– В разі, якщо здобувач освіти реалізував певний вид наукової роботи (тези, стаття,

результативна участь у студентській олімпіаді тощо), то у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного або навіть підсумкового контролю; перелік таких осіб можна знайти за посиланням [Студентам : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388 с. URL: <https://dpu.edu.ua/nauka/biblioteka?view=article&id=1790:bukhhalterskyi-oblik-navchalnyi-posibnyk&catid=2>
2. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник / уклад.: С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5229>
3. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В. Основи обліку і оподаткування : підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 565 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317>
4. Зелікман В. Д., Сокольська Р. Б., Распопова Ю. О., Акімова Т. В. Звітність підприємства : навч. посібник. Дніпро : ННІ «ІПБТ» УДУНТ, 2022. 208 с. URL: https://nmetau.edu.ua/file/kua_19863.pdf
5. Dyson J. R., Franklin E. Accounting for Non-Accounting Students. Pearson, 2020. 546 p. URL: <https://read.kortext.com/reader/pdf/601277/Cover>.
6. Frost S. M. Financial Accounting and Reporting for Non-Accounting Students. Kogan Page, 2024. 298 p. URL: <https://read.kortext.com/reader/epub/2511970>
7. Бухгалтерський облік та звітність : методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань / уклад. А. А. Гудима. Запоріжжя : ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», 2024. 38 с.

АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

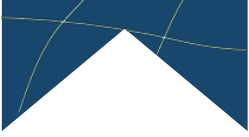
– **Академічна недоброчесність** вигляді академічного плагіату; фабрикації; фальсифікації; списування обману; хабарництва; необ'єктивного оцінювання; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання – прямо заборонено (докладніше про це – у Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТОВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»); і в разі виявлення – **відповідний захід контролю (контрольну точку) буде оцінено в 0 балів за з наступним повідомленням декану факультету та голові комісії з академічної доброчесності Університету.**

– В разі випадку надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання студент може оскаржити процедури оцінювання за процедурами, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу (розділ 10).

– Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс і для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.

– Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.
– Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення та повідомлення у MS Teams на коректність змісту та мови.

– Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних

домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.

Докладніше про академічні політики стосовно етичності поведінки, академічної доброчесності та протидію булінгу можна дізнатися за посиланням: [Академічні політики - Polytechnic \(metinvest.university\)](https://metinvest.university)